

Vedenalaisen meriluonnon tutkimus laajenee koko Suomen merialueelle

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus tiedottavat

Vedenalaisen luontomme kartoitukset laajenevat tulevana kesänä koko Suomen merialueille. Vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma VELMU kerää noin 17 000 havaintopisteen kautta tietoa vedenalaisten luontotyyppien, elinympäristöjen, lajien ja niiden muodostamien yhteisöjen esiintymisestä. Uutta tietoa hyödynnetään merialuesuunnittelussa.

Ympäristöministeriö on myöntänyt VELMU-ohjelman toteuttamiseen noin 2,6 miljoonaa euroa vuosille 2011-2014. Aiemmin, vuodesta 2004, ohjelmaa on toteutettu erilaisilla hankerahoituksilla.

"Uuden rahoituksen ansiosta vedenalaisen luonnon tutkimus on laajempaa kuin koskaan", ympäristöneuvos Eeva-Liisa Poutanen ympäristöministeriöstä kertoo.

Vedenalaista maailmaa voi tutkia lentokoneestakin

VELMU kerää tietoa pinnan alta kaikuluotaamalla, pohjanäytteenotoilla, sukelluksin ja vedenalaisilla videoinneilla sekä kalanpoikasia pyydystämällä. Tänä vuonna kartoitusmenetelmiä tehostetaan kehittämällä vedenalaisia videojärjestelmiä, satelliitti- ja ilmakehuvausta sekä vihreään laseriin perustuvaa LIDAR-kuvausta. Sen avulla vedenalaista luontoa voidaan kartoittaa nopeasti lentokoneesta, sillä laserilla havaintoja voidaan tehdä jopa kymmenen metrin syvyyteen asti.

Tulosten perusteella laaditaan laji- ja elinympäristömalleja ja niiden pohjalta eliöstön esiintymisalueita kuvaavia karttoja. Kartoitukset päättyvät vuoteen 2015 mennessä.

Kartoitusten tekemiseen osallistuvat rannikoiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Metsähallituksen Luontopalvelut, Suomen ympäristökeskus, Geologian tutkimuskeskus ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos sekä konsultteja. Muita VELMU-partnereita ovat mm. Åbo Akademi ja Merivoimien tutkimuslaitos.

VELMUn tavoite on edistää Itämeren monimuotoisuuden suojelua ja tukea merialueiden ja meren luonnonvarojen kestävästä käytöstä. Tietoa voidaan käyttää esimerkiksi pyrittäessä vähentämään sora- ja kiviainesten oton ja ruoppausten ympäristövaikutuksia sekä suunniteltaessa merirakentamisen, tuulivoimapuistojen, väylien ja suojelualueiden sijoittamista.

Tietoja hyödynnetään myös Itämeren suojelukomission (HELCOM) hyväksymän Itämeren suojelun toimintaohjelman ja Suomen kansallisen merenhoitosuunnitelman toteuttamisessa sekä EU:n luontodirektiivin raportoinnissa. Tietoa vedenalaisesta luonnosta on kerättävä myös EU:n tulevan merialuesuunnitteludirektiivin tarpeisiin.

- Vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma eli VELMU

Lisätietoja:

Tutkimusprofessori Markku Viitasalo, Suomen ympäristökeskus SYKE, puh.040 503 4848, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Neuvotteleva virkamies Penina Blankett, ympäristöministeriö, puh. 050 463 8196,
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Erikoissuunnittelija Michael Haldin, Metsähallituksen Luontopalvelut, puh. 040 505 8580,
etunimi.sukunimi@metsa.fi

Projektipäällikkö Tapio Suominen, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, puh.
040 769 9058, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Ohjelmapäällikkö Antti Lappalainen, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, puh. 0400 143 031,
etunimi.sukunimi@rktl.fi

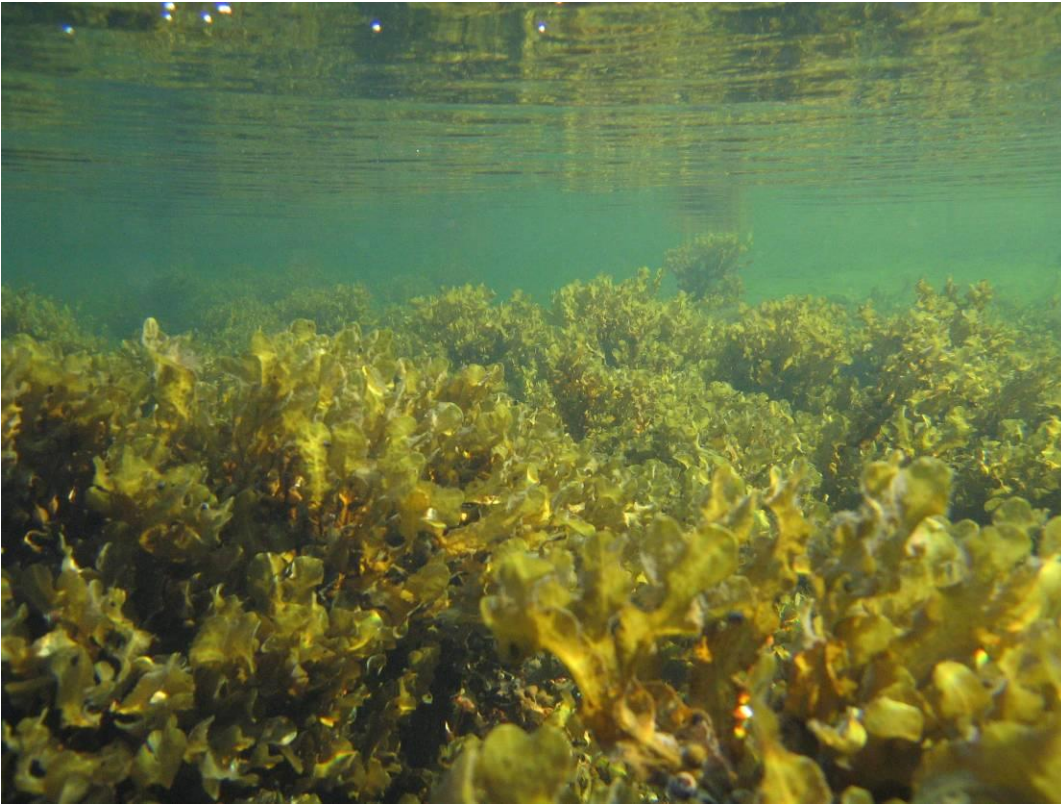
Geologi Jyrki Hämäläinen, Geologian tutkimuskeskus, puh. 020 550 2262, etunimi.sukunimi@gtk.fi

Sukeltaja Merenkurkun Norrskärillä. Kuva: Metsähallitus.

VELMUn kartoituksissa perämereltä löydetty harvinainen upossarpio (*Alisma wahlenbergii*). Upossarpio on Itämerelle kotoperäinen vesikasvi, joka on luonnonsuojeluasetuksen mukaan erityisesti suojeltava laji. 80% koko maailman upossarpioista kasvaa Suomen merialueella. Kuva: Metsähallitus.

Tervettä rakkolevä metsää. Kuva: Metsähallitus.

Metsähallituksen aluemeribiologi Essi Keskinen esittelee harvinaisen vellamonsammalen uusia löydöksiä Perämerellä vuonna 2006. Kuva: Metsähallitus.